

Публічну безпеку слід розуміти як стабільний стан суспільства щодо несприятливих впливів. Із введенням в обіг поняття «публічна безпека», до цієї сфери стали відносити чинники, пов'язані з обставинами внутрішньої та зовнішньої загрози, насамперед, ті, які можуть бути причинами і умовами вчинення протиправних дій.

До несприятливих впливів, що характеризують публічну безпеку, необхідно віднести всі чинники, що становлять загрозу людині, суспільству, державі і можуть бути класифіковані за видами проявів як кримінальні злочини, адміністративні правопорушення, інші протиправні дії.

Сектор безпеки і оборони включає в себе правоохоронну систему, збройні сили, розвідувальні органи, органи митного і прикордонного контролю, фіскальні органи, підрозділи державної служби з надзвичайних ситуацій, державної міграційної служби, судові органи. Сектор безпеки і оборони об'єднує їх діяльність з забезпечення національної безпеки, складовою якої є публічна безпека.

Одержано 12.10.2017

УДК[347.73:005.584](477)

Світлана Миколаївна ПОПОВА,

професор кафедри загальноправових

дисциплін факультету № 6

Харківського національного університету внутрішніх справ,

доктор юридичних наук, доцент;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-3958-4133>;

Лілія Миколаївна ПОПОВА,

доцент кафедри фінансів та кредиту

Харківського національного університету

будівництва та архітектури,

кандидат економічних наук, доцент

ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ

В умовах реформування економіки в напрямі ринкового ведення господарства зростає роль юридичних норм, що регулюють відносини, які виникають у процесі організації та здійсненні господарської діяльності. Але на сучасному етапі формування ринкових відносин, як відмічають вітчизняні та зарубіжні дослідники, діяльність багатьох органів державної влади

та місцевого самоврядування не завжди сприяє розвитку цих відносин в нашій країні. І саме чинне законодавство має бути надійною гарантією порушених прав усіх суб'єктів господарської діяльності.

Учасниками відносин у сфері господарювання є суб'єкти господарювання, споживачі, органи державної влади та органи місцевого самоврядування, наділені господарською компетенцією, а також громадяни, громадські та інші організації, які виступають засновниками суб'єктів господарювання чи здійснюють щодо них організаційно-господарські повноваження на основі відносин власності.

Загальними принципами господарювання в Україні є:

- забезпечення економічної багатоманітності та рівний захист державою усіх суб'єктів господарювання;

- свобода підприємницької діяльності у межах, визначених законом;

- вільний рух капіталів, товарів та послуг на території України;

- обмеження державного регулювання економічних процесів у зв'язку з необхідністю забезпечення соціальної спрямованості економіки, добросовісної конкуренції у підприємництві, екологічного захисту населення, захисту прав споживачів та безпеки суспільства і держави;

- захист національного товаровиробника;

- заборона незаконного втручання органів державної влади та органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб у господарські відносини.

У сфері господарювання держава здійснює довгострокову (стратегічну) і поточну (тактичну) економічну і соціальну політику, спрямовану на реалізацію та оптимальне узгодження інтересів суб'єктів господарювання і споживачів, різних суспільних верств і населення в цілому. Одним із напрямів економічної політики держави є регуляторна діяльність. Державна регуляторна політика у сфері господарської діяльності – напрям державної політики, спрямований на вдосконалення правового регулювання господарських відносин, а також адміністративних відносин між регуляторними органами або іншими органами державної влади та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усунення перешкод для розвитку господарської діяльності, що здійснюється в межах, у порядку та у спосіб, що встановлені Конституцією та законами України.

Усі форми організації соціуму на будь-якому рівні вимагають відповідного контролю. Всім об'єктам суспільної діяльності – від маленької фірми до держави в цілому – необхідний облік та контроль. Відсутність контролю або його надмірність однаково ведуть до руйнації такого об'єкту.

Особливого значення проблеми організації контролю набувають в епоху глобалізації світового господарства. Економічна криза, на думку вітчизняних і зарубіжних вчених, продемонструвала, перш за все, кризу ідеології ліберальної ідеї саморегулювання ринку та викликала потребу докорінного переосмислення механізмів і моделей державного впливу на економічні та соціальні процеси. Нагромадження зовнішньої та внутрішньої заборгованості не лише вказують на нераціональність структури та рівня розвитку окремих елементів і підсистем економіки, але й яскраво відобразили недоліки та прорахунки в господарському механізмі країни.

Прогресивний розвиток будь-якого суспільства може відбуватися лише на міцній економічній базі. Тому у контрольному механізмі будь-якої країни провідне місце займає економічний контроль, однією з гілок якого є фінансово-господарський контроль, як ефективний важіль державного управління господарськими процесами.

На жаль, сьогодні 38 % економіки України знаходиться в тіні, тобто бюджет країни поповнює лише 62 % підприємств, що здійснюють господарську діяльність. За рівнем корупції, на думку багатьох міжнародних експертів, Україна займає «перше» місце у світі. А діяльність численних антикорупційних органів, які були створені у нашій державі, є дуже низькою. Так, у Звіті про діяльність Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) за I півріччя говориться, що розмір збитків та шкоди, завданих кримінальними правопорушеннями, віднесеними до підслідності НАБУ (за цей період), становив 86166 млн грн, а відшкодовано було 136 млн грн (Довідково касові видатки на утримання цього органу сягали 218 млн грн), або на 60 % більше, ніж відшкодовані суми.

Більш того, глава Уряду України вважає, що перевірки бізнесу контролюючими органами є «питанням номер один», що стримує розвиток економіки. І тільки надзвичайна ситуація, що сталася в Одеській області 15 вересня 2017 року, примусила Кабінет Міністрів України дещо пом'якшити правила перевірок господарюючих суб'єктів державними контролюючими органами.

Саме тому Президент України у своєму посланні до Верховної Ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в

2017 році» закликав терміново створити принципово новий орган економічного контролю – Службу фінансових розслідувань, який не повинен мати права переслідувати ні окремих підприємців, ні представників великого бізнесу, «якщо тільки вони не є організаторами або учасниками схем системного розкрадання бюджетних коштів чи недоплати податків». Головним завданням цієї Служби має стати аналітична робота, спрямована на виявлення злочинних схем та їх експертне вивчення. З метою виконання цих завдань Служба фінансових розслідувань повинна мати усі повноваження для викорінення економічної злочинності. Інші ж правоохоронні органи «повинні взагалі забути про контроль за малим бізнесом», крім тих випадків, коли є аргументована підозра, що певний підприємець задіяний у конкретній шахрайській схемі.

Одержано 12.10.2017

УДК 349.2(477)«1985-1991»

Людмила Василівна САПЕЙКО,

доцент кафедри теорії та історії держави

і права факультету № 1

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0001-6911-8283>

РОЗВИТОК ТРУДОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА В ПЕРІОД ПЕРЕБУДОВИ (1985–1991 РР.)

Кризові явища, що почали виразно проглядатися в економіці СРСР періоду перебудови, а також в соціальній сфері, призвели до необхідності реформування багатьох галузей законодавства, в тому числі й трудового.

До Кодексу законів про працю Української РСР 1971 року в розглядуваний період було внесено ряд помітних змін соціальної спрямованості.

На підставі Указу Президії Верховної Ради СРСР від 2 вересня 1987 року було розширено пільги працюючим вагітним жінкам і жінкам, які мали малолітніх дітей. Серед іншого змінами встановлювалося, що за бажанням жінки у період перебування її у відпустці по догляду за дитиною вона могла працювати на умовах неповного робочого часу або вдома. При цьому за нею зберігалось право на одержання допомоги у період частково оплачуваної відпустки по догляду за дитиною. Також, заборонялося залучення